

%100
MEB
FORMATINDA

TÜRKÇE MARATONU

KONU ÖZETLİ
ETKİNLİKLİ
KİTAP

AKILLI TAHTA

VIDEO ÇÖZÜM

SANAL OPTİK

Adım Adım Beceri Temelli Sorulara !

7.
SINIF

Kubilay ORAL
Niyazi YIGIN

maratonyayincılık

ÜRÜN ADI

7. SINIF
TÜRKÇE MARATONU
KONU ÖZETLİ ETKİNLİKLİ KİTAP

ISBN

.....-.....-.....-.....-.....

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Elif ÇAĞLAR

YAZARLAR

Kubilay ORAL
Niyazi YIGIN

EDİTÖR

Cansu HİN

KAPAK TASARIMI

Bull Ajans

DİZGİ VE MİZANPAJ

Maraton Yayıncılık

BASIM YERİ

ERTEM BASIM YAYIN DAĞITIM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Sertifika 48083

İLETİŞİM

Saray Mah. 113. Cad. No:2 Kahramankazan – ANKARA
Tel: 0850 288 35 00 Faks: 0850 288 35 09
www.maratonyayincilik.com
info@maratonyayincilik.com

Bu kitabın dijital uygulamalarına
www.maratonyayincilik.com
adresimizden ulaşabilirsiniz.

@maratonyayinlari

@maratonyayincilik

Tüm yayın hakları **AjansN Yayın Tanıtım Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti.**'ne aittir.
Yazılı izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

maratonyayincılık

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fişkıracak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

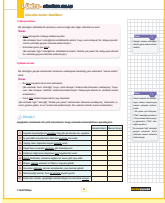
Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dinin temeli
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım;
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

TÜRKÇE MARATONU'NDA NELER VAR?

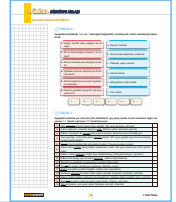
KONU ÖZETLERİ

Her mikro konu için gerekli ve yeterli oranda konu özetleri

Başlangıç

1

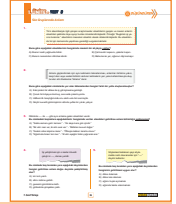
ETKİNLİKLER

2

Her mikro konu için konuyu pekiştirmeyi sağlayan farklı tarzlarda hazırlanmış alıştırmalar ve etkinlikler

DÜŞÜNDÜREN TESTLER

3

Her mikro konu için orta düzey sorulardan oluşturulmuş, konuyu öğrendikten sonra uygulanabilecek olan testler

KAFA TUTAN TESTLER

O ünite için işlenen mikro konuların bir arada bulunduğu, tamamı yeni nesil sorulardan oluşan, maratonda final bayrağını kaldırtacak olan testler

4

Bitiş

MARATON DİJİTAL

AKILLI TAHTA

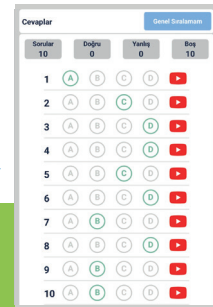

VIDEO ÇÖZÜM

SANAL OPTİK

Kapakdaki karekodu okutarak ulaşacağınız www.maratonyayincilik.com adresimizden akıllı tahta, video çözüm, sanal optik uygulamalarımızı indirebilirsiniz.

Her testteki karekodu okutarak pratik bir şekilde sadece o testin sanal optiğine ve video soru çözümlerine ulaşmanız çok kolay!

1. ÜNİTE

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükte Anlam Özellikleri	9
Test 1 (Düşündüren).....	13
Sözcükler Arası Anlam İlişkisi	15
Test 2 (Düşündüren).....	19
Söz Gruplarında Anlam	21
Test 3 (Düşündüren).....	25
Test 4 (Kafa Tutan).....	27

2. ÜNİTE

CÜMLEDE ANLAM

Anlam İlişkisine Göre Cümleler	33
Kanıtlanabilirliğine Göre Cümleler	37
Test 1 (Düşündüren).....	39
Hâkim Olan Duyguya Göre Cümleler	41
Test 2 (Düşündüren).....	47
İfade Ettiği Anlama Göre Cümleler	49
Test 3 (Düşündüren).....	55
İçeriği ve Anlatımına Göre Cümleler	57
Test 4 (Düşündüren).....	61
Test 5 (Kafa Tutan).....	63

3. ÜNİTE

PARAGRAFTA ANLAM

Paragrafın Anlam Özellikleri	69
Test 1 (Düşündüren).....	73
Test 2 (Düşündüren).....	77
Anlatım Teknikleri	79
Test 3 (Düşündüren).....	81
Düşünceyi Geliştirme Yolları	83
Test 4 (Düşündüren).....	85
Paragrafta Yapı	87
Test 5 (Düşündüren).....	89
Paragrafta Dil ve Anlatım - Metin Karşılaştırma	
Hikâye Unsurları	91
Test 6 (Düşündüren).....	93
Test 7 (Kafa Tutan).....	95
Test 8 (Kafa Tutan).....	99
Test 9 (Kafa Tutan).....	103

4. ÜNİTE

SÖZ SANATLARI VE METİN TÜRLERİ

Söz Sanatları	109
Test 1 (Düşündüren).....	113
Metin Türleri	115
Test 2 (Düşündüren).....	123
Test 3 (Kafa Tutan).....	125
Test 4 (Kafa Tutan).....	129

5. ÜNİTE

GÖRSEL, TABLO VE GRAFİK YORUMLAMA

Görsel Okuma	135
Test 1 (Düşündüren).....	137
Grafik Yorumlama	139
Test 2 (Düşündüren).....	141
Tablo Yorumlama	143
Test 3 (Düşündüren).....	145
Harita ve Kroki Yorumlama	147
Test 4 (Düşündüren).....	149
Test 5 (Kafa Tutan).....	151
Test 6 (Kafa Tutan).....	155

6. ÜNİTE

SÖZEL MANTIK VE MUHAKEME

Yer-Konum Belirleme, Sıralama	161
Test 1 (Düşündüren).....	167
Sınıflandırma ve İlişkilendirme	169
Test 2 (Düşündüren).....	171
Şifreleme	173
Test 3 (Düşündüren).....	175
Test 4 (Kafa Tutan).....	177
Test 5 (Kafa Tutan).....	181

İÇİNDEKİLER

7. ÜNİTE

FiİLLERİN ANLAM ÖZELLİKLERİ

Fiillerin Anlam Özellikleri	187
Test 1 (Düşündüren)	191
Test 2 (Kafa Tutan)	193

8. ÜNİTE

FiİL ÇEKİMİ (KİP VE KİŞİ EKLERİ)

Fiil Çekimi	199
Test 1 (Düşündüren)	205
Test 2 (Düşündüren)	207
Fiilde Anlam (Zaman) Kayması	209
Test 3 (Düşündüren)	211
Test 4 (Kafa Tutan)	213

9. ÜNİTE

FiİLDE YAPI

Fiilde Yapı	219
Test 1 (Düşündüren)	225
Test 2 (Kafa Tutan)	227

10. ÜNİTE

EK-FİİL (EK-EYLEM)

Ek-Fiil (Ek-Eylem)	233
Test 1 (Düşündüren)	239
Test 2 (Düşündüren)	241
Test 3 (Kafa Tutan)	243

11. ÜNİTE

ZARFLAR (BELİRTEÇLER)

Zarflar (Belirteçler)	249
Test 1 (Düşündüren)	253
Test 2 (Düşündüren)	255
Test 3 (Kafa Tutan)	257

12. ÜNİTE

ANLATIM BOZUKLUKLARI

Anlama Dayalı Anlatım Bozuklukları	263
Test 1 (Düşündüren)	267
Test 2 (Düşündüren)	269
Test 3 (Kafa Tutan)	271

13. ÜNİTE

YAZIM KURALLARI

Birleşik Kelimelerin Yazımı	277
Test 1 (Düşündüren)	279
Bazı Kelime ve Eklerin Yazımı	281
Test 2 (Düşündüren)	285
Sayıların Yazımı	287
Test 3 (Düşündüren)	289
Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler	291
Test 4 (Düşündüren)	295
Kısaltmaların Yazımı	297
Test 5 (Düşündüren)	299
Test 6 (Kafa Tutan)	301

14. ÜNİTE

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Nokta, Virgül ve Noktalı Virgül	307
Test 1 (Düşündüren)	311
İki Nokta, Üç Nokta, Soru İşareti	313
Test 2 (Düşündüren)	317
Ünlem İşareti, Kısa Çizgi, Uzun Çizgi	319
Test 3 (Düşündüren)	323
Kesme İşareti, Tırnak İşareti, Tek Tırnak İşareti	325
Test 4 (Düşündüren)	329
Yay Ayraç, Köseli Ayraç, Eğik Çizgi	331
Test 5 (Düşündüren)	335
Test 6 (Kafa Tutan)	337

Cevap Anahtarı	341
----------------------	-----

1.

Ünite

SÖZCÜKTE ANLAM

» Bu Ünite Neler Öğreneceğiz?

1. SÖZCÜKTE ANLAM ÖZELLİKLERİ

- Bu bölümde sözcüklerin gerçek, mecaz, terim anlamlarının yanı sıra sözcüğün cümle içinde kazandığı farklı anlamları (çok anlamlılık) inceleyeceğiz.

2. SÖZCÜKLER ARASI ANLAM İLİŞKİSİ

- Sözcükler arasındaki eş anlam (anlamdaş), zıt (karşıt) anlam, eş seslilik (sesteş) ilişkilerini inceleyeceğiz.
- Sözcüğün cümlede kazandığı genel ve özel anlamlarına değineceğiz.

3. SÖZ GRUPLARINDA ANLAM

- Deyimler, atasözleri ve özdeyişlerin özelliklerini örneklerle açıklayacağız.
- İkilemelerin özelliklerini ve kuruluş biçimlerini inceleyeceğiz.

SÖZCÜKTE ANLAM

1

SÖZCÜKTE ANLAM ÖZELLİKLERİ

1. Gerçek Anlam
2. Mecaz Anlam
3. Terim Anlam
4. Çok Anlamlılık

2

SÖZCÜKLER ARASI ANLAM İLİŞKİSİ

1. Eş Anlamlı (Anlamdaş) Sözcükler
2. Zıt (Karşıt) Anlamlı Sözcükler
3. Eş Sesli (Sesteş) Sözcükler
4. Genel Anlamlı Sözcükler
5. Özel Anlamlı Sözcükler

3

SÖZ GRUPLARINDA ANLAM

1. Deyimler
2. Atasözleri
3. Özdeyişler
4. İkilemeler

1. ÜNİTE - SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükte Anlam Özellikleri

1) Gerçek Anlam

Bir sözcüğün sözlükteki ilk anlamına ve buna bağlı olan diğer anlamlarına denir.

Örnek:

- Kuru çamaşırları katlayıp dolaba koydum.
(Bu cümlede “kuru” sözcüğünün sözlükteki ilk anlamı “suyu, nemi olmayan”dır, dolayısıyla sözcük bu cümlede gerçek anlamda kullanılmıştır.)
- Sırtındaki çanta çok ağırdı.
(Bu cümlede “ağır” sözcüğünün sözlükteki ilk anlamı “tartıda çok çeken”dir, dolayısıyla sözcük bu cümlede gerçek anlamda kullanılmıştır.)

İpucu

Gerçek anlama sözcüğün akla ilk gelen anlamı da denilebilir.

2) Mecaz Anlam

Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamlara “mecaz anlam” denir.

Örnek:

- Bu kuru hayatına biraz renk katmalısın.
(Bu cümlede “kuru” sözcüğü; “suyu, nemi olmayan” anlamından tamamen uzaklaşmış, “heyecanı, tadı olmayan, tekdüze” anlamında kullanılmıştır. Dolayısıyla sözcük bu cümlede mecaz anlamdadır.)
- Onun ağır sözleri karşısında bir şey diyemedi.
(Bu cümlede “ağır” sözcüğü; “tartıda çok çeken” anlamından tamamen uzaklaşmış, “dokunaklı, insanın gücüne giden, kırıcı” anlamında kullanılmıştır. Bu nedenle sözcük mecaz anlamdadır.)

İpucu

Somut anlamlı bir sözcük, soyut anlam kazanmışsa mecaz anlamda kullanılmıştır.

- Bu şeker çok tatlıymış. (“Tatlı” sözcüğü somuttur.)
- Onun kadar tatlı konuşanı görmedim. (“Tatlı” sözcüğü soyuttur.)

İlk cümlede “tatlı” sözcüğü gerçek anlamda, ikinci cümlede mecaz anlamda kullanılmıştır.

Etkinlik-1

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıklarını işaretleyiniz.

		Gerçek Anlam	Mecaz Anlam
1.	Hayatta karşılaştığımız <u>engeller</u> , dağ gibi görünseler de aşılabılır.		
2.	İş yerindeki sorunlar beni derinden <u>sarsmış</u> durumda.		
3.	Yaptığı hata, ilişkimize büyük <u>zararlar</u> verdi.		
4.	Hayat beni sınavdan <u>geçiriyor</u> gibi hissediyorum.		
5.	İmkânsız değil ama ulaşılması <u>zor</u> hayallerimiz vardı.		
6.	<u>Güçlü</u> dostluklar, zamanla sağlam bir duvar gibi inşa edilir.		
7.	Başarı, <u>sabırla</u> sulanan bir fidanın meyvesi gibidir.		
8.	Sorunları <u>çözmek</u> , çıkmaz sokaklardan çıkış bulmak gibidir.		
9.	Gülümsediği zaman, tüm <u>karanlıklar</u> kayboluyordu.		
10.	Evde canı sıkılan, gerginliğini atmak isteyen bu ara bana <u>sarıyor</u> .		

1. ÜNİTE - SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükte Anlam Özellikleri

İpucu

Bir sözcüğün gerçek, mecaz ve terim anlamları bulunabilir.

Örnek:

- Salonun perdesini yıka-mış. (Gerçek anlam)
- Tüm gerçekleri anlattığın-da gözlerimdeki perde kal-kıverdi. (Mecaz anlam)
- Oyunun ilk perdesi daha heyecanlıydı. (Terim anlam)

3) Terim Anlam

Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelimelere “terim”; kelimelerin bu anlamda kullanılmasına “terim anlam” denir.

Örnek:

- Gitar çalarken bazı notaları karıştırıyorum.
(Bu cümlede “nota” sözcüğü; “bir müzik sesini belirtmeye yarayan işaret” anlamındadır ve bir müzik terimidir. Dolayısıyla sözcük bu cümlede terim anlamda kullanılmıştır.)
- Madenciler buradaki ayaktan tonlarca kömür çıkardı.
(Bu cümlede “ayak” sözcüğü; “kömür ocaklarında kömürün çıkarıldığı galeri” anlamındadır ve bir madencilik terimidir. Bu nedenle sözcük terim anlamda kullanılmıştır.)

Etkinlik-2

Aşağıda “köprü” sözcüğünün terim anlamında kullanıldığı cümleleri işaretleyiniz.

1. Güreş kursunun ilk gününe köprü hareketini öğrenerek başladık.
2. Bir acı söz aralarındaki köprünün yıkılmasına neden olmuştu.
3. Orada ordunun geçmesi için Mimar Sinan tarafından bir köprü yapılmıştı.
4. Diş hekimi, daha sağlam olacağını düşünerek dişime köprü yaptı.
5. Gececek bir köprü bulamayınca hepimiz paçaları sıvayıp suya atladık.

Etkinlik-3

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

1	“Sizleri fazla sıkmak istemiyorum.” cümlesinde “sıkmak” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
2	“Karadeniz ağzıyla konuşurken çok sevimli oluyor.” cümlesinde terim anlamı sözcüğe yer verilmiştir.
3	“Karşısında oturan adamı dikkatlice süzdü.” cümlesinde “süzme” mecaz anlamda kullanılmıştır.
4	“Millî takım Norveç’i âdeta sahadan silmişti.” cümlesinde “silme” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
5	“Bu sıcak yaz gecesinde nasıl uyunur?” cümlesindeki tüm sözcükler gerçek anlamda kullanılmıştır.
6	“Bunu saymam, bir dahakine uzun uzun sohbet edelim.” cümlesindeki “saymak” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
7	“Kırık bir bakışla yanımdan ayrıldı.” cümlesinde “kırık” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
8	“Kemençe yayı at kılından yapıyormuş.” cümlesindeki “yay” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.

1. ÜNİTE - SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükte Anlam Özellikleri

Etkinlik-4

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcükler gerçek anlamlıysa yanına “G”, mecaz anlamlıysa yanına “M”, terim anlamlıysa yanına “T” yazınız.

1	Her işin kendine göre bir <u>yolu</u> yordamı vardır.	
2	Annem her pazartesi bu televizyon <u>dizisini</u> izler.	
3	Seyir hâlindeyken arabanın ön sol <u>lastiği</u> patlamıştı.	
4	Elektrik <u>akımına</u> kapılmamak için önlem almalısınız.	
5	Yunan ordusunun Türkler karşısında <u>direnci</u> kalmamıştı.	
6	Köylüler traktörlerle topraklarını <u>sürüyordu</u> .	

4) Sözcükte Çok Anlamlılık

Sözcüklerin anlam genişlemesi yoluyla yeni anlamlar kazanmasına ve birden çok anlamda kullanılabilmesine çok anlamlılık denir. Her sözcüğün birden çok anlamı olmayabilir ancak birçok sözcük anlam genişlemesiyle birden fazla anlam kazanmıştır. Söz gelimi “çıkamak” sözcüğünün Türkçe Sözlük’te 56 farklı anlamı yer almaktadır.

Örnek:

“Atmak”

- Şu eşyaları bizim eve atalım. (Taşımak)
- Yemeğinize mümkün olduğunca az tuz atın. (Koymak)
- Elindeki küçük taşları sırayla suya atıyordu. (Fırlatmak)
- Sınavların bazılarını mayıs ayına attılar. (Ertelemek)
- Çocuğun üstüne bir battaniye attı. (Örtmek)
- İftar vaktini haber veren top atıldı. (Patlatmak)

“Görmek”

- Uzağı çok iyi göremiyorum. (Seçmek)
- Bunun ne demek olduğunu göreceksiniz. (Anlamak)
- Yarın sabah dayımları göreceğim. (Ziyaret etmek)
- Dün sabah mağazada bir öğrencimi gördüm. (Karşılaşmak)
- Onun gözü paradan başka bir şey görmüyor. (Çok değer vermek)

Etkinlik-5

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin cümlede hangi anlamda kullanıldığını işaretleyiniz.

1. Çin’den gelen ürünler depoda yatıyor.

☐

Çalışmaz durumda kalmak

☐

Boş yere beklemek

2. Sınıftakilerin kalplerinde bir heyecan yatıyor.

☐

Var olmak

☐

Heves etmek

İpucu

Çok anlamlılık sorularında sözcüğün cümledeki bağlamından yola çıkılarak hangi anlamda kullanıldığı bulunur.

Örnek:

- Evi boyama işini yarına bıraktık. (Ertelemek)
- Acaba montunu okulda mı bıraktı? (Unutmak)

Sözcükte Anlam Özellikleri

Etkinlik-6

Aşağıdaki cümlelerde “saymak” sözcüğünü bağlamdan yararlanarak verilen anlamlarıyla eşleştiriniz.

1. Küçük, okulda neler yaptığını bir bir saydı.

a. Sayısını bulmak

2. Bir an öyle olduğunu sayalım, ne değişir?

b. Arka arkaya söylemek, sıralamak

3. Bu eve ne kadar para saydığımızı sordu.

c. Ödemek, peşin vermek

4. Ağıldaki koyunları saymak çok da kolay olmadı.

d. Hürmet etmek

5. İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymaktır.

e. Gibi görmek, kabul etmek

6. Niçin bu güzelim hayvanları yük sayıyorsunuz?

f. Farz etmek

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Etkinlik-7

Aşağıdaki cümlede yer alan altı çizili sözcüklerin yay ayaç içinde verilen anlamları doğru ise yanına “✓” işareti, yanlış ise “✗” işareti koyunuz.

1	Şifre <u>okumak</u> sanıldığı kadar kolay değildir. (Bir şeyin anlamını çözmek)	
2	Adam kaşla göz arasında dışarıya <u>sızdı</u> . (Gizlice, haber vermeden gitmek)	
3	Babam, kardeşimi bir <u>kıyıya</u> çekip onunla konuştu. (Kara ile suyun birleştiği yer)	
4	Yeni uyandığı, yüzündeki yastık <u>izinden</u> belliydi. (Bir şeyin geçtiği veya önce bulunduğu yerde bıraktığı belirti)	
5	<u>Hava</u> bozunca balkondaki çamaşırları topladı. (Çevreyi kuşatan boşluk)	
6	Kalemi bana <u>uzatıp</u> birkaç kâğıdı imzalamamı istedi. (Bir şeyi vermek için birine yöneltmek)	
7	Kafası o kadar <u>dağınık</u> ki hiçbir şeye odaklanamıyor. (Hoş görünmeyen, uyumsuz)	
8	Bebek bize alıştığı için annesini <u>aramıyor</u> . (Önem verip istemek)	
9	Gecenin bu saatinde ne <u>geziyorsun</u> burada? (Bulunmak)	
10	Ona <u>iyi</u> bir cevap vererek onu susturdu. (Yerinde, uygun)	
11	<u>Doğru</u> eve gidip kıyafetini değiştirdi. (Hiçbir yöne sapmadan)	
12	Gazeteye <u>yansıyan</u> bu haber halkın ilgisini çekmişti. (Ulaşmak, duyulmak, yayılmak)	
13	Ağacın <u>sarkan</u> dalları nerdeyse yolu kapatmıştı. (Aşağıya doğru uzamak veya uzanmak)	
14	Esen <u>acı</u> poyrazın ısılığı bir şarkıyı andırıyordu. (Çarpıcı, göz alıcı)	
15	<u>Gün</u> doğmadan yola çıkan işçiler fabrikaya varmıştı. (Gündüz)	

Sözcükte Anlam Özellikleri

1.

Mecaz anlam, bir sözcüğün gerçek anlamı dışında, başka bir sözcüğün yerine kullanılmasıdır. "Haftalar akıp gidiyor." cümlesindeki "ak-" sözcüğü gerçek anlamından uzaklaşarak "zamanın çabuk geçmesi" anlamında kullanılmıştır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Stajyerlerimizin biraz daha pişmesi gerekiyor.
 B) Serin bir ilkbahar akşamında yürüyüşe çıkmıştık.
 C) Bugün dernekte yapılan eğitim çok seviyeli geçti.
 D) Parktaki çocuk şimdi düşüp bir yerini kıracak.

2.

I. Kırık bir kalple karşıda duruyorum.

II. Kırık bir kalem çıkardı çantasından.

III. Kırık beyaz bir gelinlik giymişti.

IV. Kırık kapıyı onarmamız gerekiyor.

"Kırık" sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

3.

- Şehrin girişinde ağır bir sis bizi karşıladı.
- Bu yolda çok dostumuzu geride bıraktık.
- Çocuk hızlı adımlarla okula gidiyordu.
- Keskin zekânla bu işin de üstesinden gelirsın.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin karşıladığı anlamlardan biri değildir?

- A) Yoğun B) Süratli
 C) Gaye D) Etkili

4.

- I. Tatlı bir yaz gününde çocuklar dışarıda top oynuyor.
 II. Onunla buluşmamızda gayet ölçülü hareket etmiştim.
 III. Günümüzde doğru habere ulaşmak gerçekten çok zor.
 IV. Bunun ondan kurtulmak için iyi bir fırsat olduğunu düşündüm.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde mecaz anlamı sözcüklere yer verilmiştir?

- A) I ve II B) I ve III
 C) II ve IV D) III ve IV

5.

Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcüklere terim anlamlı sözcükler denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Yalan yanlış haberlerle gündeme gelmek can sıkıcı.
 B) Öğretmen, derse tahtaya bir doğru çizerek başladı.
 C) Meseleyi kökten halletmek için kaymakamlığa geldi.
 D) Onun ayağıyla biz okuldaki sınava ancak yarın yetişiriz.

6.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yırtmak" sözcüğü gerçek anlamında kullanılmıştır?

- A) Yeni çalışanlar gelince bu işlerin hepsinden yırttık.
 B) Boğazını yırtarcasına arkadaşının ardından bağıyor.
 C) Bahçedeki dikenler kardeşimin bacağını yırtmış.
 D) Arsasına apartman yapılırsa yırtacağını düşünüyor.

7. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin cümle içindeki anlamları yanlarında verilmiştir.

	Cümle	Cümle İçindeki Anlam
I.	Bazı canlılar hem <u>kara</u> da hem de suda yaşar.	Yeryüzünün denizle örtülü olmayan bölümü
II.	Romadaki çocuk kıza çok <u>kötü</u> tutuluyor.	Kaba ve kırıcı
III.	Yol <u>açık</u> olduğu için çabucak vardık.	Engelsiz, serbest
IV.	Geçen yıl çıkan yasa bugün <u>iptal</u> edildi.	Kullanıştan kaldırma

Tabloda numaralanmış cümlelerin hangisinde yer alan altı çizili sözcüğün cümle içindeki anlamı yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

8. I. Şehrin meydanındaki bu saat hafif yamuk duruyordu.
II. Yükseklik, yamuğun tabanlarını dik olarak kesen doğru parçasıdır.
III. Bize yaptığın yamuktan sonra uzun süre işlerimizi yoluna koyamadık.

Bu cümlelerde “yamuk” sözcüğünün kazandığı anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I. Cümle	II. Cümle	III. Cümle
A)	Gerçek Anlam	Terim Anlam	Mecaz Anlam
B)	Mecaz Anlam	Terim Anlam	Terim Anlam
C)	Gerçek Anlam	Mecaz Anlam	Terim Anlam
D)	Terim Anlam	Gerçek Anlam	Mecaz Anlam

9. Aşağıdakilerin hangisinde “vurmak” sözcüğünün cümlede kazandığı anlamla ayraç içinde verilen anlamı uyuşmamak-tadır?

- A) Üçü dörde vurursak on iki ediyor. (Ses çıkarmak)
B) Küresel salgın dünya piyasalarını vurdu. (Olumsuz etkilemek)
C) Babam sepeti sırtına vurmuş yaylaya gidiyor. (Omzuna yerleştirmek)
D) Ayağını kaldırıma vurduğundan iki gündür yürüyemiyormuş. (Hızla değmek)

10.

---- davranışları olduğu söyleniyor.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlede mecaz anlamı bir sözcük kullanılmış olur?

- A) Yanlış B) Güzel
C) İnce D) Kötü

11. “Yanmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Yanan evin yerine kocaman bir bina yapıldı.
B) Yoldaki kaza nedeniyle sinema biletlerimiz yandı.
C) Soba bir türlü yanmadığından adam söyleniyordu.
D) Kibritle oynaması az daha evin yanmasına neden oluyordu.

1. ÜNİTE - SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükler Arası Anlam İlişkisi

1) Eş Anımlı (Anlamdaş) Sözcükler

Yazılışları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere eş anlamlı (anlamdaş) sözcükler denir.

Örnek:

- Yaşlı adam inatla yürümek istiyordu. • İhtiyar adam inatla yürümek istiyordu.
(Bu cümlelerde “yaşlı” ve “ihtiyar” sözleri birbirinin yerine kullanıldığında anlamda herhangi bir değişiklik olmamıştır. Bu sözler eş anlamlıdır.)
- O, güç işleri yardım almadan yapardı. • O, zor işleri yardım almadan yapardı.
(Bu cümlelerde “güç” ve “zor” sözleri birbirinin yerine kullanıldığında anlamda herhangi bir değişiklik olmamıştır. Bu sözler eş anlamlıdır.)

İpucu

Bir sözcüğün eş anlamlısı bulunurken cümledeki bağlamından yararlanılmalıdır.

Örnek:

“Bu yolda çok emek har-candı.” cümlesindeki “yol” sözcüğünün eş anlamı “uğur”dur.

“Bu soruyu çözmenin bir yolu vardır.” cümlesindeki “yol” sözcüğünün eş anlamı “yöntem”dir.

Etkinlik-8

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin eş anlamlılarını alttaki kutulara sırasıyla yazınız.

1. Kitap okumak onun için büyük bir keyifti.
2. Fiyatı her ne ise ödeyip gidelim artık.
3. Gerçeklerin ortaya çıkmasından korkuyordu.
4. Ülkemizin ana sorunlarından biri de eğitim sistemidir.
5. Kadın yaşadıklarından dolayı çok mahzundu.

1. 2. 3. 4. 5.

Etkinlik-9

Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerin eş anlamlısı olarak verilen sözcüklerden doğru olanları yuvarlak içine alınız.

Cümleler	Eş Anlamlısı
1. Bazıları alçak gönüllülük <u>fazileti</u> ne sahip değildir.	Olgunluk Erdem
2. Dağın <u>zirvesine</u> ulaşmak bir haftamızı almıştı.	Doruk Tepe
3. Tüm yurt <u>kara</u> bir güne uyanmıştı.	Kötü Siyah
4. Kadın <u>ağır</u> adımlarla merdiveni çıktı.	Çetin Yavaş
5. Pınarın <u>duru</u> suyundan kana kana içtik.	Saf Berrak
6. Onun <u>şıması</u> bana pek de yabancı gelmedi.	Yüz Taraf
7. Türkiye-İran <u>sınırından</u> yurda girdikleri söyleniyor.	Limit Hudut
8. Acıma <u>duygusu</u> olmayan kişilerden uzak durun.	His Sezgi
9. Hırsızlar herhangi bir <u>iz</u> bırakmadan kaçmışlardı.	İpucu Nişan
10. Bunlar Kızılay'ın hazırladığı <u>afişler</u> di.	Broşür Ası

1. ÜNİTE - SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükler Arası Anlam İlişkisi

İpucu

Bir sözcüğün zıt anlamlısı ile olumsuzu karıştırılmamalıdır.

Örnek

- uyumak-uyanmak (zıt anlam)
- uyumak-uyumamak (olumsuz)

2) Zıt (Karşıt) Anlamlı Sözcükler

Anlamca birbirinin tersi olan sözcüklere zıt (karşıt) anlamlı sözcükler denir.

Örnek:

- Genç adam bir başına yürüyordu.
- İhtiyar adam bir başına yürüyordu.
(Bu cümlelerde “genç” ve “ihtiyar” sözleri birbirinin tersi anlam ifade ettiği için zıt anlamlı sözcüklerdir.)
- Bu ağır kayayı yerinden oynatmak imkânsızdı.
- Çocuğun çantası hafif olduğu için onu yormuyordu.
(Bu cümlelerde “ağır” ve “hafif” sözleri birbirinin tersi bir anlam ifade ettiği için zıt anlamlı sözcüklerdir.)

Etkinlik-10

Aşağıdaki cümlelerde birbirinin zıt anlamlısı olan sözcükleri kutu içine alarak belirtiniz.

- Okul sabah açıldı, bu saatte kesinlikle kapalıdır. /
- Deniz gündüzleri açık mavidir, geceleri ise koyu bir renge bürünür. /
- Yeğenim yetenekleriyle büyük küçük herkesin takdirini toplamıştı /
- Şuradaki tam paketleri eksik olanlardan ayırmamız gerekiyor. /

Etkinlik-11

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

1	“Yanakları kuruydu fakat gözleri tamamiyle yaştı.” cümlesinde zıt anlamlı sözcükler birlikte kullanılmıştır.
2	“Duvarda küçük bir tablo asılıydı.” cümlesinde zıt anlamlısı bulunan bir sözcük yoktur.
3	“Yoksul insanların olduğu bir semti burası.” cümlesinde hem eş hem de zıt anlamlısı olan bir sözcüğe yer verilmiştir.
4	“Canlı varlıkların tümünde yaşama arzusu vardır.” cümlesindeki “canlı” sözcüğünün zıt anlamlısı “cansız”dır.
5	“Çabuk olursak otobüse yetişiriz.” cümlesindeki altı çizili sözcüğün hem eş hem de zıt anlamlısı bulunmaktadır.
6	“Aslında bu, iyilerle kötülerin mücadelesidir.” cümlesinde zıt anlamlı sözcükler bir arada verilmiştir.
7	“Bir gün sizi de aramızda görmek isteriz.” cümlesinde zıt anlamlısı bulunan bir sözcüğe yer verilmiştir.
8	“Yollar kapalı olduğu için bir süre bekledik.” cümlesinde zıt anlamlısı bulunan sözcük yoktur.
9	“Doğal besinleri tüketmek sağlık açısından önemlidir.” cümlesindeki altı çizili sözcüğün zıt anlamlısı “yapay”dır.
10	“Zor olanı, ta uzaklardan buraya yürümektir.” cümlesinde zıt anlamlısı bulunan birden çok sözcüğe yer verilmiştir.

1. ÜNİTE - SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükler Arası Anlam İlişkisi

3) Eş Sesli (Sesteş) Sözcükler

Yazılışları aynı olan ancak aralarında herhangi bir anlam ilgisi bulunmayan sözcüklere sesteş (eş sesli) sözcükler denir.

Örnek:

sağ	• Çok şükür, <u>sağ</u> salim memlekete varabildik.
	• <u>Sağ</u> cebinden çıkardığı kâğıdı bana uzattı.

(Bu cümlelerdeki “sağ” sözcükleri arasında herhangi bir anlam ilişkisi yoktur, dolayısıyla bu sözcükler sesteştir.)

arı	• Günümüzde <u>arı</u> bir dilden söz etmek mümkün değildir.
	• Masanın üstüne konan <u>arı</u> herkesi tedirgin etti.

(Bu cümlelerdeki “arı” sözcükleri arasında herhangi bir anlam ilişkisi yoktur, dolayısıyla bu sözcükler sesteştir.)

İpucu

Sesteş sözcükler arasında herhangi bir anlam ilgisi bulunmaz.

Örnek:

- Yüz yıl sonra ne olacağını bilemeyiz. (Sayı olan yüz)
- Yüzünde anlamsız bir ifade vardı. (Sima, çehre olan yüz)

İpucu

Bir sözcüğün mecaz anlamı, o sözcüğün sesteşi değildir.

- Sığ sularda yüzüyordu. (Gerçek anlam)
- Sığ düşüncelerle bir yere varamayız. (Mecaz anlam)

Bu cümlelerde yer alan “sığ” sözcüğü sesteş değildir.

İpucu

Birbirleriyle aralarında anlam ilgisi bulunan ve hem isim hem de fiil kökü olan sözcükler sesteş değil, kökteştir.

Boya almak için çıktı. (isim)
Duvarı çabucak boya. (fiil)
Bu cümlelerdeki “boya” sözleri sesteş değildir, aralarında anlam ilgisi bulunduğu için kökteştir.

Etkinlik-12

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

1	“En sevdiği içeceklerden biri de çaydır.” cümlesindeki altı çizili sözcüğün sesteşi vardır.
2	“Geceleri <u>kurt</u> ulumaları duyuluyordu.” cümlesindeki altı çizili sözcüğün sesteşi yoktur.
3	“ <u>Ben</u> de bir süre <u>bizim</u> okulda gördüm onu.” cümlesindeki altı çizili sözcüklerin sesteşi vardır.
4	“ <u>Ünlü</u> harflerin dördü kalın, dördü incedir.” cümlesindeki altı çizili sözcüğün sesteşi vardır.
5	“Kollarını iki yana açıp biraz bekledi.” cümlesinde sesteşi olan herhangi bir sözcüğe yer verilmemiştir.
6	“ <u>Sır</u> saklamayı bir türlü beceriyorum.” cümlesindeki altı çizili sözcüğün sesteşi vardır.
7	“Kasaptan etin <u>sinir</u> lerini ayırmasını istedi.” cümlesindeki altı çizili sözcüğün sesteşi vardır.
8	“Koca zili çalmak o kadar kolay değildi.” cümlesinde sesteşi olan birden çok sözcüğe yer verilmiştir.

Etkinlik-13

“Yüksek dağların önünde duran küçük köy evi, sakinliğiyle bilinirdi; ön tarafında rengârenk çiçekler açan bahçesi, arkasında ise ormanın başladığı bir meyve bahçesi bulunuyordu.” cümlesiyle ilgili doğru olan ifadeleri işaretleyiniz.

1. “Dağ” sözcüğünün sesteşi bulunmaktadır. ☐
2. “Sakinlik” sözcüğü hareket etmeyen, kımıldamayan anlamında kullanılmıştır. ☐
3. Zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır. ☐
4. “Köy” sözcüğü cümlede terim anlamıyla kullanılmıştır. ☐
5. “Yüksek” sözcüğü cümlede gerçek anlamıyla kullanılmıştır. ☐

1. ÜNİTE - SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükler Arası Anlam İlişkisi

İpucu

Cümlede önce genel kapsamlı bir sözcük, sonra da o sözcüğün kapsamındaki bir başka sözcük söylenirse genelden özele sıralama yapılmış olur. Eğer önce dar kapsamlı sözcük söylenirse o zaman da özelden genele sıralama yapılmış olur.

Örnek:

• En sevdiğim hayvan kedir.

Hayvan-kedi (Genelden özele)

• Kedi en tatlı hayvandır.

Kedi-hayvan (Özelden genele)

İpucu

Doğada duyulan seslerin taklit edilmesiyle yapılan sözcüklere “yansıma sözcük” denir.

Örnek:

Fokurtu, hırıltı, havlamak, miyavlamak, fısıltı, vızıltı, tı-kırtı vb.

4) Genel ve Özel Anlamlı Sözcükler

Anlamca geniş bir kapsama sahip olan sözcüklere “genel anlamlı sözcükler”, dar bir kapsama sahip olan sözcüklere “özel anlamlı sözcükler” denir.

Örnek:

- “Varlık” genel anlamlıdır. (Canlı, cansız, insan, hayvan, bitki vb.yi içerir.)
- “Ankara kedisi” özel anlamlıdır. (Kedi türlerinden sadece Ankara kedisini içerir.)

Sözcükler genelden özele veya özelden genele doğru sıralanabilir.

Örnek:

- Varlık, canlı, hayvan, kuş, serçe (Genelden özele sıralanmış.)
- Serçe, kuş, hayvan, canlı, varlık (Özelden genele sıralanmış.)

Etkinlik-14

Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerde özelden genele bir anlatım varsa yanına “ÖG”, genelden özele bir anlatım varsa yanına “GÖ” yazınız.

1	Sesler heceleri, heceler sözcükleri oluşturur.	
2	Toplumu oluşturan aslında bireylerdir.	
3	Ormanda dolaşırken bir gürgen ağacına rastladık.	
4	Müzik, duygu ve düşüncelerin ezgilere yansıtıldığı bir sanattır.	
5	Atatürk, vatani ve milleti için yaşamış bir liderdir.	
6	Haftanın en çok sevdiğim günü nedense pazartesidir.	
7	Türkler kadar çalışkan bir millet tanımadığını her sözünde vurgular.	
8	Öykü, bir olay veya durum üzerine inşa edilmiş bir edebî türdür.	
9	Türkiye'nin en kalabalık aynı zamanda en güzel şehri İstanbul'dur.	
10	Son yıllarda üzerine en çok araştırma yapılan gezegenlerden biri Mars'tır.	
11	Elma, Anadolu'nun her yerinde yetişebilen bir meyvedir.	
12	Konuşurma sanatı söz sanatlarından yalnızca biridir.	
13	Gül dikenli olan ama çok da güzel kokan bir çiçektir.	
14	Son dönemde okuduğum kitaplar içinde en çok Çalıkuşu'nu beğendim.	

Sözcükler Arası Anlam İlişkisi

1. Yazılışları ve okunuşları farklı olan ancak anlamları aynı olan sözcükler eş anlamlıdır. Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerde altı çizili sözcüklerin eş anlamlıları yazılmak istenmiştir.

	Cümle	Eş Anlamlısı
I.	<u>Dar</u> bir çevrede dünyaya gelmek onu bu hâle getirdi.	Sınırlı
II.	Bu sene zeytin pazarda oldukça <u>bol</u> bulunuyor.	Çok
III.	<u>Ak</u> günler göresin, diyerek torununun yanından ayrıldı.	Temiz
IV.	Bu ülkenin toprağı bir altın madeni kadar <u>cömert</u> .	Verimli

Buna göre tabloda numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

2.

Sözcüklerin karşıt anlamlı olabilmesi için her ikisinin de gerçek ya da mecaz anlamlı olması gerekir.

Buna göre “Kara günler kapımıza gelip dayanmıştı.” cümlesindeki “kara” sözcüğünün karşıt anlamlısı aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Beyaz renkli gömleğini giyip okula doğru yola çıktı.
 B) Ak bir taşın üstüne oturup gökyüzüne doğru bakıyordu.
 C) Çocuğuna iyi bir gelecek hazırlamak için tüm gücüyle çalışıyor.
 D) Bebek, kara gözlerini tavana dikmiş sanki bir şeyler düşünüyordu.

3.

“

Eş anlamlı görülmelerine rağmen aralarında az çok anlam farkı bulunan sözcüklere yakın anlamlı sözcükler denir.

”

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

- A) Bu çekingen tavırları onun korkak olarak tanınmasına neden oldu.
 B) Saçma sapan düşüncelerden arınmadan mutlu olamazsın.
 C) Pozitif düşüncelerle insanlarda olumlu bir etki bırakıyorsun.
 D) Dışarıdaki rüzgâr yerini yağmura, ardındansa doluya bıraktı.

4.

Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
 Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
 Ya gözler altındaki mor halkalar?
 Neden böyle düşman görünürsünüz,
 Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?

Bu dizelerdeki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) “Yüz” sözcüğü eş sesli bir sözcüktür.
 B) “Halka” sözcüğü somut anlam taşımaktadır.
 C) “Dost” sözcüğünün karşıt anlamlısı “düşman” sözcüğüdür.
 D) “Kar” sözcüğünün eş anlamlısı “fayda, yarar” sözcükleridir.

Sözcükler Arası Anlam İlişkisi

5. (I) Erfelek Şelalelerinin dünyada bir örneğine daha rastlamanız zor. (II) Bu doğaüstü güzellik toplamda irili ufaklı yirmi sekiz şelaleden meydana geliyor. (III) Yani buraya gittiğiniz zaman dört bir yanınızda su şırıltıları duymanız olası. (IV) Alanda aynı zamanda çok fazla kuş çeşidi de görebilirsiniz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede “kolay” sözcüğünün zıt anlamı kullanılmıştır.
B) II. cümlede eş anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır.
C) III. cümlede yansıma bir sözcük kullanılmıştır.
D) IV. cümlede “kuş” sözcüğü genel anlama gelecek şekilde kullanılmıştır.

6.

Sen dışımda da sensin, içimde de sen,
Uzakta da, yakında da sensin,
Gecemde, gündüzümde,
Yılımda, ayımda,
Saatimde, dakikamda, saniyemde sensin,
Uzandığımda tutabildiğim ve tutamadığım,
Baktığımda gördüğüm ve görmediğim,
Koşup koşup yanına ulaşamadığım,
Tüm kapılarımı kapattığımda evrene
Dışımda kalmasına
Alışamadığım.

Bu şiirdeki sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden fazla sözcük karşıt anlamıyla birlikte kullanılmıştır.
B) Aynı kavram alanına giren kimi sözcükler aynı dizede kullanılmıştır.
C) “Uzanmak” ve “tutmak” sözcükleri eş anlamlı olarak kullanılmıştır.
D) “Bakmak” ve “görmek” sözcükleri yakın anlamlı olarak kullanılmıştır.

7. Aynı türden sadece bir tek varlığı anlatan kelimelere, özel anlamlı kelimeler denir.

Buna göre “kitap” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel anlamlı olarak kullanılmıştır?

- A) Arkadaşım babasının aldığı kitabı elinden düşürmüyordu.
B) Kitap bizim bakış açımızı şekillendiren dostumuzdur.
C) Kitap okumak zihin sağlığı açısından son derece önemlidir.
D) Şüphesiz, kitap insanın sözcük dağarcığını genişletir.

8. İnsanın en temel dürtüsü istemek ve istediğini başarıyla elde etmektir. Bu amaç insanlar kadar toplumlarda da vardır.

Bu parçada aşağıdaki sözcüklerden hangisinin eş anlamı yoktur?

- A) Asıl
B) Hedef
C) Cemiyet
D) İhtiyaç

9.

Dolu yağmaya başlayınca meyve dolu kasaları içeri taşıdı.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerde bulunan anlam ilişkisinin benzeri aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde yoktur?

- A) Fener alayını takip ederek tüm şehri dolandık.
B) Bir kitabı baskıya hazırlayabilmek ne güç bir iştir.
C) O adamın hiç yaşa basacağını düşünüyor musun?
D) Attığın taşın gözüme geleceğini hiç düşünmedin mi?

10.

Cansız varlıkların, hayvanların, makinelerin çıkardığı seslere yansıma sesler, bu seslerden türetilen sözcüklere de yansıma sözcükler denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma sözcüğe yer verilmemiştir?

- A) Birkaç günden beri hışırtıyorum.
B) Ayakkabıların boyanınca iyi parlamış.
C) Şehir meydanında bir bomba patlamış.
D) Köpekler bizi yabancı gördüğünden havlıyor.